

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 221.297 van 8 november 2012
in de zaak A. 192.018/IX-6287**

In zake : Guido VAN WYMERSCH
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jean-François De Bock
kantoor houdend te 1050 Brussel
Waterloosesteenweg 612
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door:
1. de minister van Buitenlandse Zaken
2. de minister van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Katrien Crauwels
kantoor houdend te 2600 Berchem
Fruithoflaan 124 bus 14
bij wie woonplaats wordt gekozen
en
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat David D'Hooghe
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op op 30 maart 2009, strekt tot de nietigverklaring van de ministeriële beslissing van 28 januari 2009 waarbij aan Guido Van Wymersch de tuchtstraf van de blaam wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 194.331 van 18 juni 2009 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Joke Goris heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 22 oktober 2012.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joy Moens, die loco advocaat Jean-François De Bock verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Koen Clonen, die loco advocaten Katrien Crauwels en David D'Hooghe verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Joke Goris heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is hoofdcommissaris van politie en korpschef van de politiezone Brussel-Hoofdstad-Elsene.

3.2. Op 19 december 2008 ontvangt de verzoeker een inleidend tuchtverslag. Als besluit met betrekking tot de aan de verzoeker ten laste gelegde feiten wordt daarin het volgende vermeld:

“U hebt aldus, zij het op verzoek, actief meegewerkt aan de redactie van het document waarbij de selectiecommissie haar beslissing motiveert om uzelf als eerste te plaatsen van de twee kandidaten, en dit in een context die zich klaarblijkelijk situeerde buiten de selectiecommissie.

U hebt aldus duidelijk handelingen gesteld die kunnen gekwalificeerd, minstens gepercipieerd, worden als zijnde inmenging in uw eigen benoemingsdossier, zijnde enerzijds ten voordele van uzelf, anderzijds minstens impliciet ten nadele van de andere kandidaat.

Door het stellen van voormelde handelingen heeft u een inbreuk gepleegd op de deontologische principes van integriteit en waardigheid van het ambt.”

In het verslag wordt het voornemen geformuleerd om de verzoeker voor die feiten de lichte tuchtstraf van de blaam op te leggen. De verzoeker wordt gewezen op zijn recht om te worden gehoord.

3.3. Op 12 januari 2009 vraagt de raadsman van de verzoeker om uitstel van de hoorzitting.

Op 15 januari 2009 antwoordt de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken, aangesteld om dat verhoor te houden, dat op dit verzoek niet kan worden ingegaan.

3.4. De verzoeker wordt op 19 januari 2009 door de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken gehoord. Van dat verhoor

wordt een proces-verbaal opgesteld. De verzoeker legt ter gelegenheid van dat verhoor een verweerschrift neer.

Op 19 januari 2009 maakt verzoekers raadsman een “definitieve versie van het verweerschrift” over aan de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken.

3.5. Met brieven van 27 januari 2009 zendt de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken een kopie van het proces-verbaal van de hoorzitting naar de verzoeker en diens raadsman.

3.6. Eveneens op 27 januari 2009 richt de (nieuwe) minister van Binnenlandse Zaken een schrijven aan de verzoeker, waarin hij uiteenzet dat hij zich voor de tuchtzaak tegen de verzoeker zal laten vervangen door de minister van Buitenlandse Zaken.

3.7. Op 28 januari 2009 beslissen de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Justitie om de verzoeker de lichte tuchtstraf van de blaam op te leggen.

Dit is de bestreden beslissing.

3.8. De verzoeker ondertekent deze beslissing op 29 januari 2009 voor kennisneming.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. De verzoeker voert de schending aan van artikel 35 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten (hierna: de tuchtwet), van het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel en van de rechten van verdediging. Hij betoogt dat de verwerende partij zijn schriftelijk verweer tegen het inleidend verslag wegens laattijdigheid verworpen heeft, terwijl de termijn voor het indienen van het verweerschrift, wanneer deze als in zijn geval afloopt op een zondag, verlengd wordt tot de eerstvolgende werkdag en hij zijn schriftelijk verweer op die eerstvolgende werkdag ingediend heeft. Door zijn schriftelijk verweer niet in aanmerking te nemen heeft de verwerende partij zijn rechten van verdediging geschonden. En zou geoordeeld worden dat de termijn, bedoeld in artikel 35 van de tuchtwet, in zijn geval niet kan verlengd worden tot 19 januari 2009, dan houdt dit voor hem een ongelijke behandeling in, enerzijds doordat hij anders behandeld wordt dan de personen in wier geval de termijn van verweer niet op een zaterdag, een zondag of een feestdag verloopt en anderzijds doordat hij anders behandeld wordt dan de personen die in een gerechtelijke procedure optreden.

5. De verwerende partij antwoordt dat er geen sprake kan zijn van een verlenging van de termijn van verweer, aangezien het niet gaat om een proceshandeling waarop artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is. De verzoeker was niet verplicht om zijn verweerschrift met een aangetekende brief te verzenden en dus kon hij dit op zondag 18 januari 2009 indienen.

6. De verzoeker repliceert dat hij blijkens het inleidend tuchtverslag zijn verweer moest indienen met een ter post aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, hetgeen hij niet kon op zondag 18 januari

2009, zodat de termijn van verweer verlengd moest worden tot de volgende werkdag. Door met zijn verweer geen rekening te houden heeft de verwerende partij zijn rechten van verdediging en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

7. In zijn laatste memorie verwijst de verzoeker naar het arrest nr. 210.303 van 10 januari 2011 inzake Dumont, dat de verlenging van de termijn tot de eerstvolgende werkdag heeft aanvaard in een administratieve beroeps-procedure. Hij vraagt dat de Raad van State, zo hij de leer van het arrest Dumont niet bijvalt, de zaak zou verwijzen naar de Algemene Vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak in het kader van het behoud van de eenheid van rechtspraak.

Beoordeling

8. Artikel 35 van de tuchtwet luidt:

“Het betrokken personeelslid of zijn verdediger dient zijn verweer in binnen de dertig dagen te rekenen vanaf de dag die volgt op die van de ontvangst van het inleidend verslag. Eens die termijn verstreken is, wordt het personeelslid geacht geen schriftelijk verweer te willen voeren.”

Die bepaling bevat geen specifieke regeling voor de berekening van de termijn van verweer, die als een vervaltermijn ingesteld is. De berekening gebeurt dus met kalenderdagen. Aangezien de verzoeker het inleidend verslag ontvangen heeft op 19 december 2008 is de termijn voor het indienen van zijn schriftelijk verweer aangevangen op 20 december 2008 en liep hij tot 18 januari 2009, een zondag. Het schriftelijk verweer van de verzoeker is ingediend met een aangetekende brief verzonden op maandag 19 januari 2009 en was dus strikt genomen laattijdig. Op basis van die redenering heeft de verwerende partij het schriftelijk verweer dat de verzoeker met de post naar haar op maandag 19 januari 2009 opgestuurd heeft, onontvankelijk verklaard.

9. De verzoeker brengt argumenten aan om in zijn geval aan te nemen dat de termijn voor zijn schriftelijk verweer slechts afliep op maandag

19 januari 2009, zodat de verwerende partij het verweerschrift dat hij die dag naar haar opgestuurd heeft, onregelmatig uit de procedure geweerd heeft.

De vraag rijst evenwel of de verzoeker dit argument rechts-geldig kan aanvoeren in de onderhavige procedure. Hij heeft immers op 19 januari 2009 gedurende zijn mondeling verhoor aan de ambtenaar, gemachtigd om het verhoor te organiseren, een document “verweerschrift in het kader van de tuchtprocedure” overhandigd en de verwerende partij heeft dit document in het besluitvormingsproces betrokken -punt 3.2 van haar besluit-. Dit verweerschrift verschilt niet van het verweerschrift dat de verzoeker na het verhoor nog dezelfde dag langs de post heeft opgestuurd, dat er derhalve dubbel gebruik mee vormde en eigenlijk overbodig was.

De verzoeker heeft geen belang bij het onderzoek van een mogelijke onregelmatigheid die de tuchtprocedure überhaupt niet kon vitiëren.

10. Het middel is niet ontvankelijk.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

11. De verzoeker voert opnieuw de schending aan van artikel 35 van de tuchtwet, van het recht van verdediging en van het zorgvuldigheidsbeginsel doordat de tuchtoverheid hem reeds op 19 januari 2009 gehoord heeft terwijl zijn termijn van verweer op dat ogenblik nog niet verstreken was. Hij stelt dat hij zich deswegens niet behoorlijk heeft kunnen verdedigen ten aanzien van de materialiteit en het laakbaar karakter van de tenlasteleggingen.

12. De verwerende partij antwoordt dat de wet niet bepaalt dat het verhoor slechts mag plaats vinden na het verstrijken van de in artikel 35 bepaalde termijn en dat het middel bijgevolg onontvankelijk is. Zij verwijst voorts naar haar

uiteenzetting omtrent het eerste middel, waaruit blijkt dat de termijn voor de schriftelijke verdediging reeds verstreken was toen het verhoor plaatsvond.

13. In zijn laatste memorie benadrukt de verzoeker dat de termijn voor schriftelijk verweer in zijn geval verstreek op maandag 19 januari 2009 en hij die dag reeds gehoord werd.

Beoordeling

14. Overeenkomstig artikel 35 van de tuchtwet beschikt de tuchtrechtelijk vervolgte politieambtenaar over een termijn van dertig dagen na de ontvangst van het inleidend verslag om een schriftelijk verweer in te dienen. Los daarvan garandeert de tuchtwet in artikel 29, tweede lid, aan de ambtenaar de mogelijkheid om mondeling gehoord te worden. Zoals blijkt uit artikel 8 van het koninklijk besluit van 26 november 2001 tot uitvoering van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten -waarin gesteld is dat de vraag tot mondeling verhoor gesteld kan worden in het verweerschrift - en zoals de Raad van State ook reeds in het arrest nr. 201.604 van 8 maart 2010 inzake De Bot heeft gesteld -overweging 11-, houden die bepalingen in hun samenlezing in dat het tuchtrechtelijk vervolgd personeelslid over een termijn van dertig dagen beschikt om zijn schriftelijk, zijn mondeling of zijn schriftelijk én mondeling verweer voor te bereiden en om dienovereenkomstig ofwel enkel een schriftelijk verweer in te dienen ofwel een schriftelijk verweer gepaard met een vraag tot mondeling verhoor ofwel een vraag tot mondeling verhoor. Aangezien de ambtenaar, behoudens akkoord van zijnentwege, over zijn volledige termijn van verdediging moet kunnen beschikken, heeft zulks tot gevolg dat het mondeling verhoor slechts kan gehouden worden na het verstrijken van de termijn van dertig dagen, eventueel verlengd met de termijn voor de ontvangst van een op de laatste dag van de termijn ter post neergelegd stuk.

15. Het mondeling verhoor van de verzoeker heeft plaats gevonden op 19 januari 2009. Volgens de verzoeker was dit de laatste dag waarop hij zijn

schriftelijke verdediging kon indienen en is het mondeling verhoor voortijdig gehouden.

Daargelaten de vraag of de verzoeker terecht stelt dat zijn termijn van verweer, die principieel -volgens de tekst van artikel 35 van de tuchtwet- verstreek op zondag 18 januari 2009, toch liep tot maandag 19 januari 2009, stelt de Raad van State ook hier vast dat de verzoeker op diezelfde 19 januari 2009 tussen 15.13 uur en 16.56 uur gehoord werd, dat hij daar zijn schriftelijk verweer aan de verwerende partij overhandigd heeft en dat, naar blijkt uit wat hij vervolgens na het mondeling verhoor met de post heeft opgestuurd, dit ook zijn definitief verweer vormde. Waaruit blijkt dat, aangenomen dat de verzoeker nog op 19 januari 2009 een verweerschrift mocht indienen, hij niet geschaad is door het feit dat hij op die dag reeds mondeling gehoord werd.

16. Het middel kan niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

17. De verzoeker voert de schending aan van de artikelen 23, 19, 3° en 20, 3°, van de tuchtwet, van de regels inzake de bevoegdheid van de steller van de akte, van het recht om gehoord te worden en de rechten van verdediging, van het onpartijdigheidsbeginsel en van het zorgvuldigheidsbeginsel, doordat hij op 19 januari 2009 gehoord werd door de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken.

In een eerste onderdeel van het middel stelt hij dat de voorzitter van dat directiecomité op 19 januari 2009 niet meer kon optreden als gemandateerde van de minister van Binnenlandse Zaken, aangezien reeds op 16 januari 2009 in de ministerraad beslist was dat de minister voor deze tuchtzaak

vervangen zou worden door de minister van Buitenlandse Zaken. Hij werd derhalve gehoord door een onbevoegd orgaan.

In het tweede onderdeel van het middel stelt de verzoeker dat nergens uit blijkt dat de voorzitter van het directiecomité een mandaat gekregen had van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie, die gezamenlijk als tuchtoverheid optreden.

18. De verwerende partij antwoordt vooreerst dat de tuchtrechtelijk vervolgde ambtenaar niet noodzakelijk gehoord moet worden door de tuchtoverheid zelf en dat de tuchtoverheid ook niet uitdrukkelijk een ambtenaar moet mandateren om het verhoor af te nemen, aangezien het verhoor geen echte rechtshandeling is, maar een voorbereidend karakter heeft. Zij verbaast zich over de opstelling van de verzoeker, nu hij zelf de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken -en niet de minister- aangeschreven heeft met de vraag om gehoord te worden.

Ondergeschikt stelt de verwerende partij dat uit het inleidend verslag en uit de specifieke opdracht die zich in het administratief dossier bevindt blijkt dat de voorzitter van het directiecomité wel degelijk gemandateerd was om het verhoor te houden en dat dit mandaat bleef gelden ook nadat de minister van Binnenlandse Zaken door de minister van Buitenlandse Zaken was vervangen. In ieder geval toont de verzoeker niet aan op welke wijze het afnemen van het verhoor door een niet gemandateerde persoon zijn rechten van verdediging zou aangetast hebben. Voorts is zij van oordeel dat een mandaat niet schriftelijk moet gegeven worden en dat de verwijzing ernaar in het inleidend verslag en de bevestiging in de bestreden beslissing volstaat.

Beoordeling

19. De verzoeker was op het ogenblik van de feiten bekleed met het ambt van adjunct-inspecteur-generaal bij de Algemene Inspectie van de federale

politie en van de lokale politie. Overeenkomstig artikel 23 van de tuchtwet berust de bevoegdheid om hem een tuchtstraf op te leggen bij “de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie, gezamenlijk optredend”.

Het kan niet betwist worden dat de tuchtoverheid niet zelf de tuchtrechtelijk vervolgde ambtenaar moet horen -artikel 29, tweede lid, van de tuchtwet is ter zake duidelijk- maar dat zij daarvoor iemand kan aanwijzen.

20. Met het inleidend verslag, dat de minister van Binnenlandse Zaken én de minister van Justitie ondertekend hebben en dat op 19 december 2008 ter kennis van de verzoeker is gebracht, hebben de ministers “mevrouw Monique De Knop, voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken” belast met het horen van de verzoeker. De verzoeker betwist de rechtsgeldigheid van die aanwijzing niet. De omstandigheid dat de minister van Binnenlandse Zaken zich nadien, omdat hij eerder uitspraken gedaan had die vragen konden doen rijzen bij zijn persoonlijke onpartijdigheid, door de minister van Buitenlandse Zaken heeft laten vervangen, vermindert niets aan de regelmatigheid van dat mandaat.

21. Het middel is in geen van zijn onderdelen gegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

22. De verzoeker voert de miskenning aan van het recht van verdediging en van het zorgvuldigheidsbeginsel, doordat de minister van Binnenlandse Zaken hem op 27 januari 2009 heeft laten weten dat hij zich liet vervangen door de minister van Buitenlandse Zaken en laatstgenoemde minister reeds daags nadien mee een beslissing genomen heeft. In ieder geval werd de minister van Buitenlandse Zaken slechts op 16 januari 2009 bevoegd in dit dossier; het is ook waarschijnlijk dat hij niet voor 27 januari 2009 kennis kreeg van die

opdracht. Zodoende beschikte hij slechts over één dag om het omvangrijk dossier in te studeren.

23. De verwerende partij antwoordt dat tussen de beslissing van de ministerraad en de bestreden beslissing elf dagen liggen, hetgeen de minister van Buitenlandse Zaken de gelegenheid bood om met zijn medewerkers het dossier voor te bereiden, terwijl de verzoeker geen gegevens verstrekt die wijzen op een onzorgvuldigheid. Uit het overgelegd dossier blijkt integendeel dat het tuchtdossier zorgvuldig werd samengesteld en dat de verzoeker de gelegenheid kreeg om zijn standpunt te verduidelijken en gehoord te worden. Zij wijst er ook op dat artikel 37 van de tuchtwet aan de tuchtoverheid slechts een korte termijn verschaft om een eindbeslissing aan de betrokkene ter kennis te brengen.

Beoordeling

24. Met de verwerende partij stelt de Raad van State vast dat de ministerraad op 16 januari 2009 de minister van Buitenlandse Zaken aangewezen heeft om in de plaats van de minister van Binnenlandse Zaken te beslissen in de tuchtzaak. Dat die beslissing slechts op 27 januari 2009 ter kennis van de verzoeker gebracht werd doet niets af van het feit dat zij onmiddellijk uitwerking had. Overigens houdt de loutere verwijzing naar de datum van de beslissing van de ministerraad het bewijs niet in dat de minister van Buitenlandse Zaken pas vanaf dan bij de zaak betrokken zou geweest zijn.

In zoverre het middel steunt op de beweerde schending van de rechten van verdediging, verduidelijkt de verzoeker deze schending niet, zodat op dit punt het middel niet ontvankelijk is.

25. Het middel wordt verworpen.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

26. De verzoeker voert opnieuw de miskenning aan van zijn rechten van verdediging en van het zorgvuldigheidsbeginsel, tevens voert hij machtsoverschrijding aan. Hij stelt dat de tuchtoverheid hem bij aangetekende brief van 27 januari 2009 een niet-ondertekende kopie doorstuurde van het proces-verbaal van het verhoor om vervolgens reeds daags nadien een beslissing te nemen over de tuchtstraf, zonder dat hij zich heeft kunnen verweren tegen het proces-verbaal.

27. De verwerende partij antwoordt dat geen reglementaire bepaling voorschrijft dat het proces-verbaal van verhoor moet ondertekend zijn vooraleer het aan het tuchtdossier wordt toegevoegd. Die ondertekening is geen onderdeel van de rechten van de verdediging. Het is feitelijk onmogelijk om het proces-verbaal onmiddellijk na het verhoor te laten ondertekenen en de ontvangst ervan op een later tijdstip doet niets af aan het feit dat de ambtenaar zich heeft kunnen verdedigen. In ieder geval toont de verzoeker niet aan dat hij opmerkingen te maken had bij het proces-verbaal, zodat hij geen belang heeft bij het middel of dat de eventuele nietigheid gedekt is.

Beoordeling

28. De mededeling van het proces-verbaal van het verhoor strekt ertoe betwistingen uit te sluiten over de gegevens die erin zijn opgenomen; de verzoeker formuleert geen opmerkingen betreffende de inhoud van het proces-verbaal, zodat zijn rechten van verdediging niet zijn geschonden.

Met het treffen van een beslissing vooraleer zekerheid bestaat over de juistheid van het verslag van het verhoor schept de tuchtoverheid voor zichzelf het risico dat de betrokkene zich in het kader van zijn verzet tegen de

tuchtstraf kan gaan beroepen op de onjuistheid van de vermeldingen van het proces-verbaal maar dit vitieert op zich het tuchtstrafbesluit niet. Overigens stelt de verwerende partij terecht, zoals gezegd, dat de verzoeker geen opmerkingen maakt bij de inhoud van het proces-verbaal. Bijgevolg is de bestreden beslissing niet aangetast door machtsoverschrijding, noch werd het zorgvuldigheidsbeginsel miskend.

29. Het middel is niet gegrond.

F. Zesde middel

Standpunt van de partijen

30. De verzoeker voert de schending aan van de artikelen 25 en 29 van de tuchtwet, van zijn recht van verdediging, van het recht op tegenspraak, het recht op een eerlijk proces, de wapengelijkheid en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Hij stelt enerzijds dat hij door het Vast Comité P werd verhoord zonder dat hem werd medegedeeld dat zijn verklaringen zouden gebruikt worden in een tuchtzaak en anderzijds dat hij door het Comité P werd verhoord op basis van een anonieme klacht zodat de tuchtprocedure eigenlijk steunt op anonieme getuigenissen.

31. De verwerende partij antwoordt dat het onderzoek van het Comité P in geen dele werd gevoerd in het kader van een tuchtzaak zodat de waarborg vermeld in artikel 29 van de tuchtwet daarop niet van toepassing is en dat de waarborg, opgenomen in artikel 25 van de tuchtwet, geldt voor personeelsleden die niet in een tuchtszaak betrokken zijn. Zij voegt daaraan toe dat de tuchtzaak tegen de verzoeker niet werd opgestart naar aanleiding van een anonieme klacht maar na een melding aan het Vast Comité P, overeenkomstig artikel 23 van de wet van 18 juli 1991 en artikel 26 van de tuchtwet. Ook steunt de opgelegde tuchtstraf niet op een anonieme klacht maar op het gevoerde onderzoek en op een zorgvuldig samengesteld dossier, waaromtrent de verzoeker zich heeft kunnen verdedigen.

Beoordeling

32. De tuchtprocedure tegen een politieambtenaar vangt aan met de betekening van het inleidend verslag. Dat inleidend verslag moet de betrokkene een duidelijk beeld geven van de feiten en van de inzichten van het bestuur. Dat het inleidend verslag in dit geval steunt op een voorafgaand onderzoek door het Vast Comité P betekent niet dat de waarborgen, waarin de tuchtwet voorziet, ook van toepassing worden op de wijze waarop dat onderzoek gevoerd werd.

Dat er mogelijks in het dossier van het Vast Comité P melding gemaakt wordt van anonieme verklaringen betekent niet de tuchtoverheid, door dat dossier in de tuchtprocedure te betrekken, de rechten van de verzoeker op enige wijze geschaad heeft. Het Vast Comité P heeft immers een grondig onderzoek gevoerd en het is het resultaat van dat onderzoek dat de basis is geweest voor het tuchtrechtelijk optreden.

33. Het middel is niet gegrond.

G. Zevende middel

Standpunt van de partijen

34. De verzoeker voert de schending aan van de artikelen 23, 19, 3° en 20, 3° van de tuchtwet, van de onbevoegdheid van de steller van de akte, van het onpartijdigheidsbeginsel, van de formele en de materiële motiveringsverplichting, van het recht van verdediging en van het zorgvuldigheids- en het rechtszekerheidsbeginsel.

Hij betoogt dat de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken zijn vraag tot uitstel van het verhoor -ingediend op 12 januari 2009- op 15 januari 2009 afgewezen heeft zonder daarvoor een mandaat gekregen

te hebben en zonder haar besluit formeel te motiveren. Hij heeft niet de nodige tijd gekregen heeft om zijn verweer voor te bereiden en de verwerende partij heeft niet met volledige kennis van zaken kunnen beslissen.

35. De verwerende partij antwoordt dat geen volmacht vereist was om de vraag tot uitstel te weigeren, aangezien de desbetreffende beslissing geen rechtshandeling is, maar een modaliteit van het verhoor waarover de persoon die het verhoor moet houden zelf kan beslissen. De verzoeker toont niet aan op welk vlak de voorzitter van het directiecomité haar bevoegdheid te buiten zou zijn gegaan en hij heeft in ieder geval zelf zijn verzoek om uitstel aan die voorzitter gericht. De verwerende partij stelt voorts dat een weigering om uitstel te verlenen, als voorbereidende handeling, niet formeel gemotiveerd moet zijn en dat uit het dossier blijkt dat er redenen waren om uitstel te weigeren. De verzoeker toont zeker niet aan dat hij zich niet deugdelijk heeft kunnen verweren binnen de opgelegde tijdspanne.

Beoordeling

36. De voorzitter van het directiecomité werd in het inleidend verslag formeel aangewezen als het orgaan dat de verzoeker moest horen. Op grond van die opdracht was zij bevoegd om alle beslissingen met betrekking tot dat verhoor te nemen, dus ook over een vraag tot uitstel van de hoorzitting.

Een beslissing om geen uitstel toe te staan van de datum van een verhoor wijzigt geen rechtstoestanden en valt derhalve niet onder de formele motiveringsverplichting opgelegd door de wet van 29 juli 1991. In de mate de verzoeker betwist dat de voorzitter geen deugdelijke redenen had om zijn vraag tot uitstel te weigeren, stelt de Raad van State vast dat de raadsman van de verzoeker zijn vraag tot uitstel steunde op zijn afwezigheid op kantoor gedurende de periode van de eindejaarsfeesten en een week van ziekte, maar dat die uiteenzetting niet opweegt tegen het gegeven dat de tuchtwet aan het bestuur zeer korte termijnen -overigens vervaltermijnen- oplegt om het mondeling verhoor van

de ambtenaar te organiseren en om een eindbeslissing te nemen. Rekening houdend met die korte beslissingstermijn is het niet onredelijk dat een tuchtoverheid grote gestrengheid aan de dag legt bij de beoordeling van de vraag om uitstel van het verhoor en dat zij de verwijzing naar een ziekteperiode, en meer nog naar een vakantieperiode van de raadsman van de verzoeker, afwijst wanneer de onmogelijkheid van vervanging niet aangetoond wordt.

37. Het middel is niet gegrond.

H. Achtste middel

Standpunt van de partijen

38. De verzoeker voert de schending aan van artikel 36 van de tuchtwet, van de materiële motiveringsverplichting, van het recht van verdediging en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Hij stelt dat de verwerende partij onterecht zijn vraag naar een getuigenverhoor afgewezen heeft, terwijl uit dat verhoor elementen hadden kunnen blijken die essentieel waren voor zijn verdediging.

39. De verwerende partij antwoordt dat het getuigenverhoor zo laattijdig werd aangevraagd dat, gelet op de korte beslissingstermijn waartoe zij gehouden was, het praktisch onmogelijk was om erop in te gaan, zodat de verzoeker zelf verantwoordelijk is voor de weigeringsbeslissing. Zij stelt ook dat de tuchtoverheid discretionair over een getuigenverhoor beslist en dat zij in dit geval vastgesteld heeft dat de vragen die de verzoeker wenste te stellen niet relevant waren voor de tuchtzaak.

Beoordeling

40. De verwerende partij heeft, blijkens de bestreden beslissing, het door de verzoeker gevraagde getuigenverhoor om volgende inhoudelijke redenen afgewezen:

“Overwegende dat (...) de tuchtoverheid het horen van de heer B. alsmede nog twee onbekende personen niet dienstig acht, aangezien de vraagstelling die betrokkene aan deze personen wenst te richten irrelevant is ten aanzien van de tuchtrechtelijke tenlasteleggingen jegens betrokkene”.

De verwerende partij is daarmee binnen haar discretionaire bevoegdheid gebleven. Voor die overweging geplaatst, mocht van de verzoeker verwacht worden dat hij voor de Raad van State zou uiteenzetten welke precieze gegevens hij van de getuigen wenste te vernemen en waarom die gegevens wel degelijk relevant waren voor de beoordeling van zijn zaak. Die elementen verschaft hij niet.

41. Het middel is niet gegrond.

I. Negende middel

Standpunt van de partijen

42. De verzoeker voert de schending aan van de materiële motiveringsverplichting. Hij stelt dat de feiten die hem ten laste gelegd worden geen tuchtfeiten zijn omdat binnen een competitie de verschillende kandidaten zich als beste willen profileren en de interventie die hij gedaan heeft gezien kan worden als de normale houding van een sollicitant. Voorts zijn niet alle feiten waarnaar de verwerende partij refereert bewijskrachtig: zo heeft hij altijd voorbehoud gemaakt over de mail van 23 mei 2008 zodat die mail geen grondslag kan vormen voor de bestreden beslissing.

43. De verwerende partij antwoordt dat zij op grond van het dossier dat haar voorlag terecht heeft kunnen oordelen dat de verzoeker een tuchtinbreuk begaan heeft en dat zijn hoedanigheid van lid van de Algemene Inspectie een verzwarend element was. De mail van 23 mei 2008 is maar één van de elementen op grond waarvan de tuchtinbreuk bewezen werd verklaard; daarnaast is ook acht geslagen op het mailverkeer tussen de betrokkenen en op de verhoren van het

Comité P.. Daarenboven heeft de verzoeker het bestaan van de feiten uitdrukkelijk erkend.

Beoordeling

44. De classificatie van bepaalde feiten als een tuchtrechtelijke tekortkoming is een beoordeling die de tuchtoverheid discretionair maakt. Rekening houdend met de stukken die de verwerende partij in het administratief dossier voorlegt en de verantwoording die zij geeft, kan niet besloten worden dat de tuchtoverheid op dit vlak haar beoordelingsvrijheid kennelijk te buiten zou gegaan zijn.

45. Aan de verzoeker is een welomschreven feit ten laste gelegd, te weten het meewerken aan de redactie van een document waarin de selectiecommissie uiteenzet waarom zij hem op de eerste plaats klasseert, zulks door per mail tekstvoorstellen te doen ter verbetering van de hem bezorgde ontwerpen betreffende de motivering van de beslissing van de selectiecommissie.

Met betrekking tot het bewijs van de feiten die de verzoeker aangerekend worden, blijkt uit het dossier dat de verwerende partij niet enkel rekening gehouden heeft met de mail van 23 mei 2008, maar met een geheel van de gegevens die, meer nog dan die mail, de verwerende partij ervan konden overtuigen dat de verzoeker een fout begaan had. Hoe dan ook heeft de verzoeker de materialiteit van de feiten expliciet erkend, zodat hij tevergeefs stelt dat de tuchtvervolgning zou steunen op niet of onvoldoende bewezen feiten.

46. Het middel is niet gegrond.

J. Tiende middel

Standpunt van de partijen

47. De verzoeker voert de schending aan van het redelijkheids- en het evenredigheidsbeginsel. Hij stelt dat de opgelegde sanctie, afgewogen aan de feiten, manifest onredelijk is. Hij heeft de feiten gepleegd als kandidaat voor een betrekking -dus als privé-persoon- en dus kan zijn hoedanigheid van lid van de Algemene Inspectie ter zake niet in aanmerking genomen worden. Voorts heeft hij zelf ook geen enkel initiatief genomen om suggesties te doen, maar heeft een derde, die buiten de selectiecommissie stond, hem gecontacteerd. Er speelden overigens ook nog verzachtende omstandigheden in zijn voordeel, zoals de omstandigheid dat de selectiecommissie de beslissing reeds genomen had en het dus enkel om de motivering ging, het gegeven dat het initiatief van buiten de selectiecommissie kwam en dat personen met een groot moreel gezag bij het mailverkeer betrokken waren en dat het op het ogenblik van de feiten eigenlijk reeds algemeen bekend was dat hij de nieuwe korpschef zou worden.

48. De verwerende partij verwijst naar de marginale toetsingsbevoegdheid van de Raad van State en stipt aan dat de blaam de op één na lichtste tuchtstraf is die kan opgelegd worden. Zij voegt daaraan toe dat bij het treffen van de bestreden beslissing rekening gehouden werd met de opmerkingen van de verzoeker, ook wat de aangevoerde verzachtende omstandigheden betreft; anderzijds kan haar niet verweten worden de hoedanigheid van de verzoeker als een verzwarend element in aanmerking genomen te hebben, zeker nu zijn stelling dat hij als privépersoon gehandeld heeft niet opgaat.

Beoordeling

49. De Raad van State kan inderdaad slechts een marginale toetsing uitvoeren op de beslissing waarbij de tuchtoverheid de strafmaat bepaalt. De

toetssteen is de vraag of de opgelegde straf kennelijk onredelijk is, dit wil zeggen of geen overheid ze in dezelfde omstandigheden zou opleggen.

De verzoeker voert aan dat zijn hoedanigheid van lid van de Algemene Inspectie hem ten onrechte ten kwade geduid is omdat hij als kandidaat voor een betrekking niet uit hoofde van zijn functie gehandeld heeft. Die stelling wordt niet gevolgd: of hij de feiten pleegde binnen of buiten zijn beroepsuitoefening heeft geen enkel belang; hij kan zijn hoedanigheid van politieofficier niet afleggen. Zeer terecht stelt de bestreden beslissing dan ook dat, wegens de feiten, de AIG aan geloofwaardigheid en vertrouwen verliest terwijl die dienst instaat voor het handhaven van de waarden en principes bij de politie en betreft zij dit gegeven bij de beoordeling van de strafmaat.

50. De verwerende partij heeft de feiten terecht bewezen geacht en aan de verzoeker aangerekend. De feiten zijn onmiskenbaar ernstig en brengen het gehele korps in opspraak. Dat de verzoeker slechts een lichte tuchtstraf heeft gekregen wordt blijkens het inleidend verslag verklaard door het gegeven dat de verzoeker zelf niet het initiatief genomen heeft voor de aanpassing van de motivering en dat de elementen die hij aangebracht heeft reeds effectief in het selectiedossier berustten of in de selectiecommissie ter sprake waren gebracht. Uit de gehele motivering van de bestreden beslissing blijkt ook dat de tuchtoverheid aandacht had voor het gegeven dat de selectiecommissie haar beslissing om de verzoeker als eerste te selecteren reeds genomen had en het dus enkel om de motivering ging.

51. De Raad van State kan niet besluiten tot een kennelijk onredelijk optreden van de tuchtoverheid in de zin als door de verzoeker aangevoerd. Het middel is niet gegrond.

K. Elfde middel

Standpunt van de partijen

52. De verzoeker voert ten slotte aan dat in de bestreden beslissing niet wordt uiteengezet waarom de straf van de blaam wordt opgelegd.

53. De verwerende partij antwoordt dat de bestreden beslissing voldoet aan de formele motiveringswet, aangezien de verzoeker kan achterhalen welke feiten het bestuur in aanmerking genomen heeft, waarom zij een tuchtinbreuk uitmaken en waarom zij op een blaam uitgelopen zijn. Waar het middel doelt op het gebrek aan antwoord op de middelen van verweer verwijst de verwerende partij naar de laattijdigheid van het ingediend verweer tegen het inleidend verslag en naar het antwoord dat toch werd gegeven op de argumenten van dat verweer.

Beoordeling

54. Uit de bespreking van de vorige middelen is gebleken dat de verwerende partij de feiten die de verzoeker gepleegd heeft, regelmatig met een blaam mocht bestraffen en dat de redenen daarvoor terdege uit de bestreden beslissing blijken. Reeds in het inleidend verslag was het voorstel geformuleerd om de verzoeker een blaam op te leggen. Uit het dossier van de zaak kan niet opgemaakt worden dat de verzoeker de tuchtoverheid er ooit klaar en duidelijk op gewezen heeft dat de straf van de blaam nog te zwaar was. Dat gebrek aan verweer verplichtte de tuchtoverheid dan ook niet om aan de verzoeker uit te leggen waarom zij de blaam verkoos boven de waarschuwing.

55. Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 november 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Geert Debersaques,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche